

TIL

Det kongelige barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postmottak@bld.dep.no

FRA

Tore Andreas Larsen
Skoleveien 38
1389 Heggedal
e-post: tore.andreas.larsen@mef.no

Deres referanse:
14/919

DATO

23.januar 2015

Høring – forslag til endring i statsborgerskapsloven

Jeg viser til departementets høringsbrev og høringsnotat datert 15.10.2014. Undertegnede er ikke listeført som høringsinstans, men kommer likevel med hørings svar som interessert borger.

Innledning

Mitt anliggende er som tidligere innbygger i Finland hvor jeg selv gikk gjennom introduksjonsprogram og har observert tydelige forskjeller mellom de to lands tilnærming til oppfylling av krav om norskopplæring. Da jeg ikke kan se at den finlandske ordningen er nevnt i høringsnotatet, oppfordrer jeg departementet om å få innsikt i denne. Bakgrunnen for dette er at man i Finland har en språklov og offentlige krav til språkkunnskaper som er interessante for departementets videre arbeidet med de foreslåtte endringene.

Finlands språkpolitikk har resultert i følgende lover og forskrifter:

- **6.6.2003/423 Språklag**, link [her](#).
 - Dette er en viktig rammelov som regulerer alle språkmessige forhold og som overordnet de lover og forskrifter som angitt under
- **6.6.2003/424 Lag om de språkkunnskaper som krävs av offentligt anställda**, link [her](#)
 - Som det fremgår av lovteksten er kravene som settes til offentlig ansatte ikke begrenset til statsansatte, men også til kommunalt ansatte (§ 1, 1. ledd)
 - Kompetansekrav til offentlig ansatte hva angår språkkunnskaper (lovens 2. kapittel)
 - Det er vel verdt å merke seg at det er blitt praksis i store deler av privat sektor å følge dette kapitlet ved nyansettelser, selv om dette er ulovfestet unntatt HMS-bestemmelser.
- **12.6.2003/481 Statsrådets förordning om bedömning av kunskaper i finska och svenska inom statsförvaltningen**, link [her](#)
 - Interessant dokument når det gjelder fastsettelse av nivå og nivåbeskrivelser
- **30.4.1987/442 Förordning om ådagaläggande av kunskap i finska och svenska språken**, link [her](#)
- **29.12.1922/312 Förordning om verkställighet av lagen angående den språkkunskap, som skall av statstjänsteman fordras**, link [her](#)

Lovene og forskriftene overfor griper også inn i den finske introduksjonsloven – Lag om främjande av integration, link [her](#).

Kravene til kunnskaper i finsk og/eller svensk er tilstedeværende både i privat og offentlig sektor, og dette anføres som et meget viktig element ved jobbsøknader og interaksjon på arbeidsplassen. Kravene til språkkunnskaper er spesifisert i en tredelt skala:

Benevning	Innebyrd	Europarådets språkskala
<i>Hienot</i>	Utmerkede (utmärkta)språkkunnskaper	C1 eller C2
<i>Hyvät</i>	Gode (goda) språkkunnskaper	B1 eller B2
<i>Tydyttävät</i>	Tilfredsstillende (nöjaktiga) språkkunnskaper	A2 eller B1

For å komme i betraktning for ledige stillinger er det finlandske formalkravet *hienot* eller *hyvät*. Dette angis i jobbannonser mv.

Den finske statsborgerloven (16.05.2003/359 Medborgarskapslag, link [her](#)) angir *tydyttävät (nöjaktiga språkkunnskaper)* etter lovens § 6, jfr. § 13, 1 ledd pkt. 6 og § 17 for dokumentasjon av språkkunnskaper.

Departementets forslag

Ad departementets forslag om å innføre krav om bestått prøve i samfunnskunnskap som vilkår for statsborgerskapet, er dette et forslag som jeg støtter. Dog kan jeg ikke se at departementet foreslår justeringer i Forskrift om opplæring i norsk og samfunnskunnskap for nyankomne innvandrere § 19, 3 ledd, 2. punktum, som hermed foreslås fjernet. Undervisningen i norsk og samfunnskunnskap kan med fordel integreres sterkere sammen. For nyankomne innvandrere kan det være en fordel at § 26, 3.ledd i samme forskrift endres etter en skala som for språkkunnskaper. Ettersom endringer i introduksjonsloven ikke er nevnt i høringsnotatet, er dette å anse som betraktninger fra min side.

Jeg støtter departementets intensjon om at det innføres et krav om at man må beherske norsk muntlig som vilkår for norsk statsborgerskap. Formuleringen, «et krav om at man må beherske et minimum av norsk muntlig som vilkår for norsk statsborgerskap.», og forslag om at dette nivået skal tilsvare A2 på Europarådets skala, oppleves som uhensiktsmessig lavt. Jeg mener dette nivået bør ligge på minimum B1. Kravet om botid for erverv av statsborgerskap etter søknad, slik dette er angitt i statsborgerloven § 7, 1. ledd, punkt e, skulle tilsi et høyere kunnskapsnivå enn A2, gitt at søker over 18 år ved påbegynt botid, har en kobling til arbeidsmarkedet og/eller utdanningssektoren. Kravene til språkføring i arbeidslivet vil måtte kunne ligge høyere enn A2, spesielt i sektorer med strenge HMS-bestemmelser.

Til departementets siste to forslag har jeg ingen kommentarer.

Med hilsen

Tore Andreas Larsen

